

Mastering Flowcharts: ศิลปะการออกแบบผังงาน

จากแนวคิดนามธรรม สู่สถาปัตยกรรมตรรกะที่จับต้องได้

[INPUT]
ข้อมูลเข้า

[PROCESS]
ประมวลผล

[OUTPUT]
ผลลัพธ์

คุณสมบัติของอัลกอริทึมที่ดี

- มีลำดับก่อน-หลังที่ชัดเจน
- เข้าใจง่าย ไม่กำกวม
- กระบวนการต้องมีจุดสิ้นสุดเสมอ

อัลกอริทึม: วิธีการเป็นขั้นๆ
และมีการวนซ้ำจนกว่าจะเสร็จสิ้น

3 ภาษาสื่อสารความคิด

ภาษาพูด
(Natural Language)

ตื่นนอน อาบน้ำ แต่งตัว
กินข้าว ไปโรงเรียน

รหัสจำลอง
(Pseudocode)

1. รับค่าความยาวฐาน
2. รับค่าความสูง

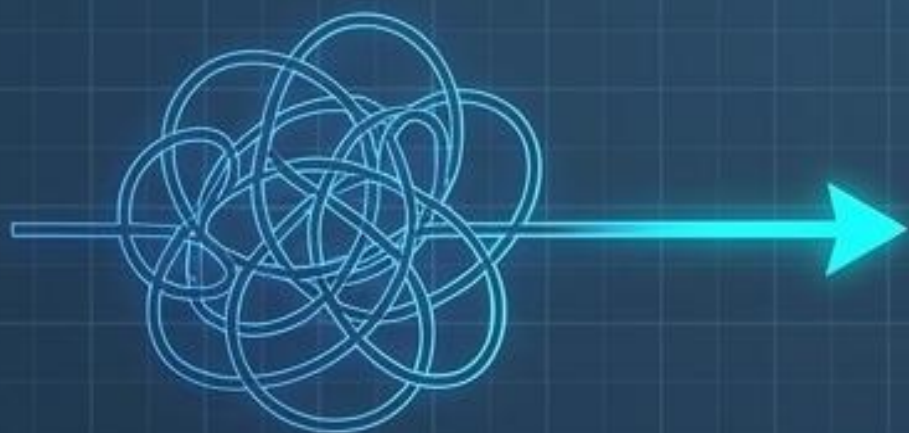

ผังงาน
(Flowchart)

แผนภาพแสดงลำดับขั้นตอน
ที่มองเห็นภาพรวมได้ทันที

จากคำพูด สู่รหัสจำลอง และจบด้วยแผนผัง ทุกขั้นตอนคือการย่อยความคิดให้เป็นระบบก่อนลงมือเขียนโค้ดจริง

คลี่คลายปัญหา (Problem Define)

ทำให้เข้าใจและแยกแยะปัญหาที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น

เห็นภาพรวม (Step Flowing)

แสดงลำดับการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบอย่างชัดเจน ไม่สับสน

ตรวจสอบบักง่าย (Easy to Debug)

เมื่อเกิดข้อผิดพลาด สามารถไล่ดูตามเส้นทางเพื่อแก้ไขได้ตรงจุด

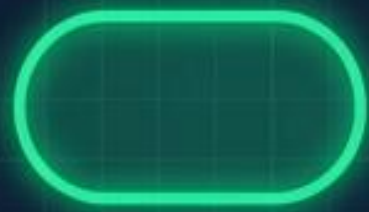

สื่อสารไ้ร่อยต่อ (Flexible & Easy to Read)

ไม่ขึ้นกับภาษาโปรแกรมใดๆ ผู้อื่นสามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว

พจนานุกรมภาพ: อุปกรณ์มาตรฐาน ANSI

Basic Symbols

Start/Terminator - จุดเริ่มต้น
และ จุดสิ้นสุด ของการทำงาน

Process - การประมวลผล /
การดำเนินการ

Input/Output -
การรับและแสดงข้อมูล

Flow Line / Direction -
ทิศทาง การไหลของข้อมูล
(ลูกศรด้านเดียว)

Control & Connectors

Decision - การตัดสินใจตามเงื่อนไข
(ต้องมีออก 'จริง' และ 'เท็จ')

Predefined Process - โปรแกรมย่อย
หรือฟังก์ชันที่มีการกำหนดไว้แล้ว

Connector (In-page) -
จุดเชื่อมต่อบนหน้ากระดาษเดียวกัน

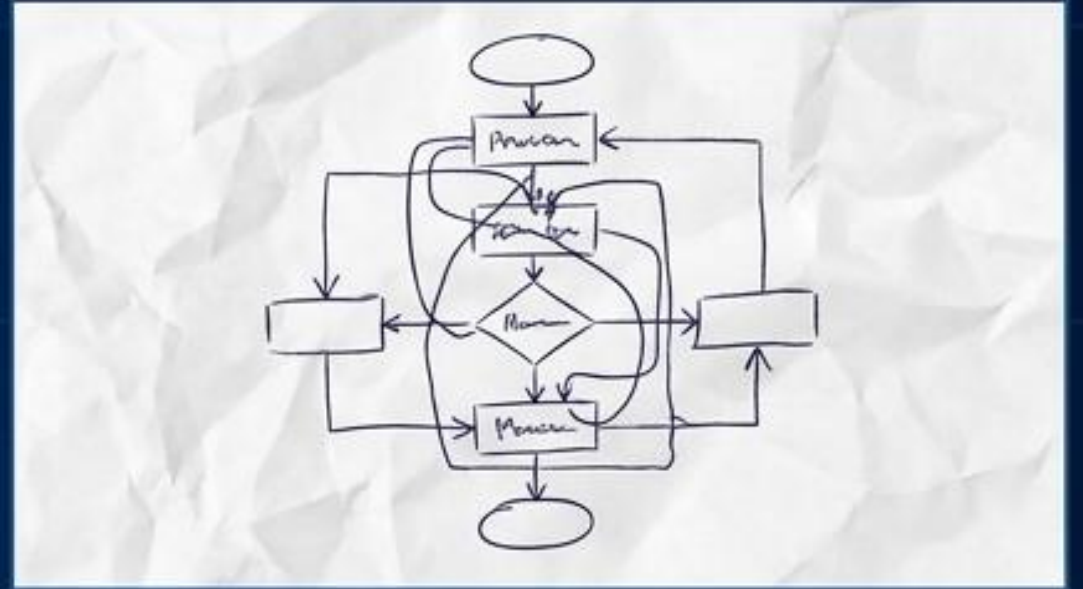

Between-page Connector -
จุดเชื่อมต่อข้ามหน้ากระดาษ

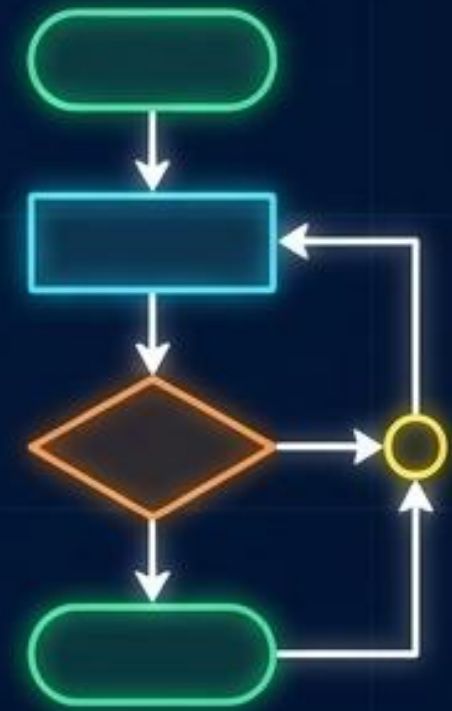
กฎทองคำแห่งการร่างแบบ

- ✓ - ไหลจาก 'บนลงล่าง' (Top-to-Bottom) หรือ 'ซ้ายไปขวา' (Left-to-Right) เสมอ
- ✓ - ทุกสัญลักษณ์ต้องมีทางเข้าและออก (ยกเว้น Start/End)
- ✓ - ข้อความในกล่องต้องสั้น กระชับรัด เข้าใจง่าย
- ✓ - ห้ามลากเส้นตัดกันโยงไปมาอย่างไร้ระเบียบ ให้ใช้ 'จุดเชื่อมต่อ (Connectors)' แทน

⊗ DON'T

✓ DO

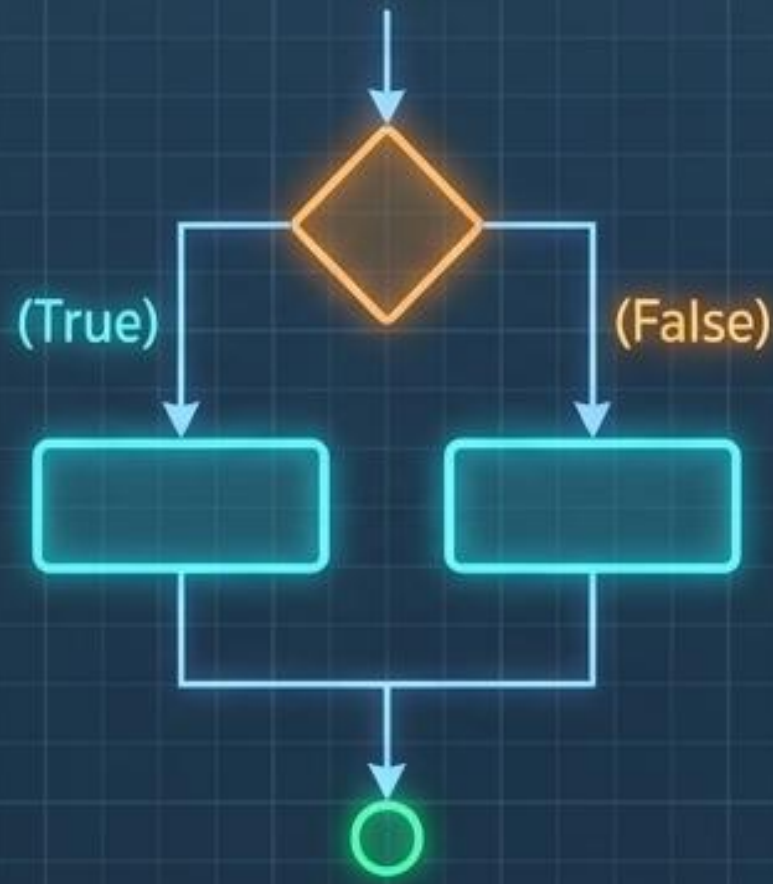
โครงสร้างตรรกะทั้ง 3 รูปแบบ (Visual Control Flows)

ลำดับ (Sequence)

โครงสร้างพื้นฐานที่สุด
ไม่มีข้ามขั้น ไม่มีย้อนกลับ
(ทำงานเรียงลำดับจากบนลงล่าง)

ทางเลือก (Selection)

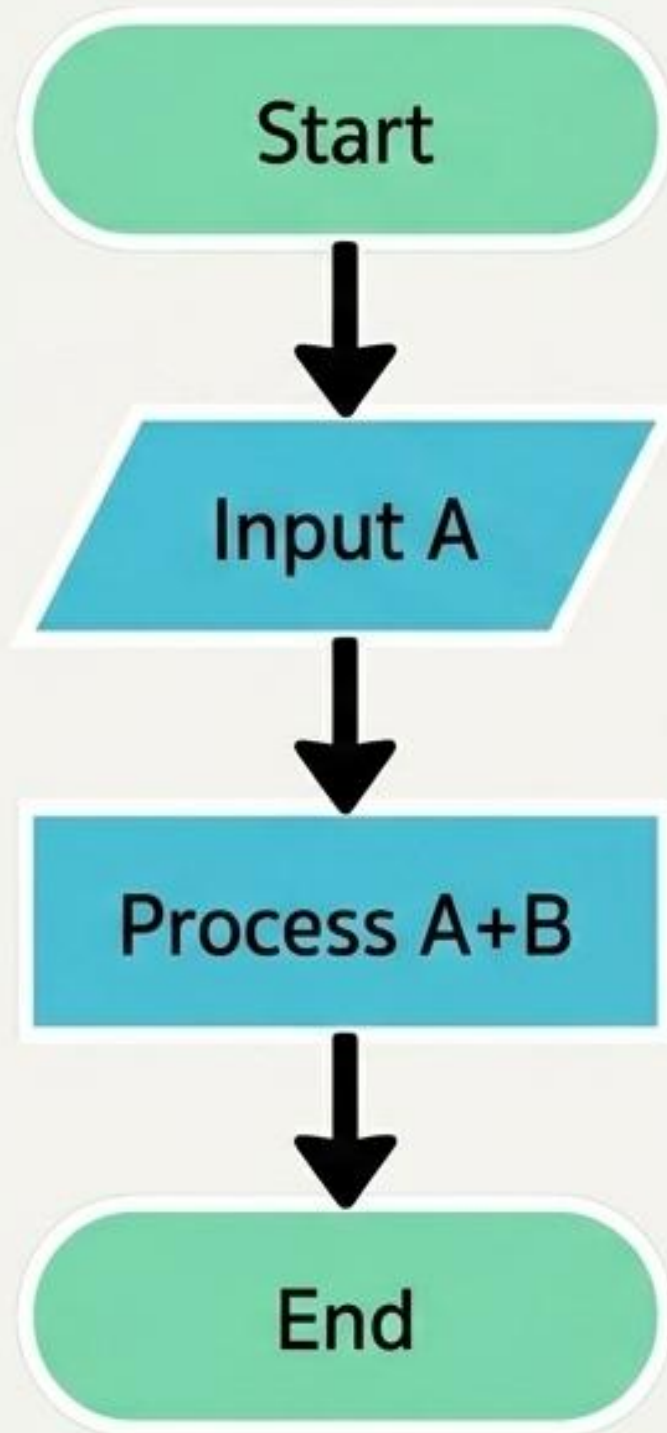
สร้างความฉลาดให้โปรแกรม
บังคับให้เลือกทำอย่างใดอย่าง
หนึ่งตามผลลัพธ์ (จริง/เท็จ)

ทำซ้ำ (Iteration)

เครื่องมือลดทอนความซ้ำซ้อน
ทำงานแบบเดิมซ้ำไปเรื่อยๆ
จนกว่าเงื่อนไขจะกลายเป็น "เท็จ"

โครงสร้างที่ 1: แบบลำดับ (Sequence)

- โครงสร้างพื้นฐานที่สุดของการคิด
- แสดงขั้นตอนการทำงานที่เรียงลำดับกันไปเป็นเส้นตรง

*กฎเหล็ก: ไม่มีการข้ามขั้น และไม่มีการย้อนกลับไปทำคำสั่งที่ได้ทำไปแล้วโดยเด็ดขาด

เคล็ดลับทอดไข่ดาวขอบกรอบ ไข่แดงเยิ้ม สไตล์เด็กหอ

1

เปิดไฟแรงสุดจนน้ำมันเดือดจัด

2

ตอกไข่ใส่กระทะทันที

3

รอ 30 วินาทีโดยไม่พลิกด้าน
เพื่อให้ขอบกรอบแต่ไข่แดงยังความเยิ้ม

4

ปิดเตาและจัดเสิร์ฟ
ตักไข่ชิ้นใส่จานทันทีไม่ให้ไข่สุกเกินไป

สถาปัตยกรรมการทอดไข่ (The Logical Blueprint of an Egg)

สร้างผลงานจากไอเดียสุดครีเอทีฟ

(Idea Dashboard: Digital & Life)

หมวดคอนเทนต์ครีเอเตอร์

- ขึ้นตอนตัดต่อคลิปเต้น TikTok ให้ขอลิขิต
- จัดเสียงทำพอดแคสต์ (Podcast) เล่าเรื่องผี
- ตั้งชื่อและทำปก YouTube ให้น่าดึงดูด

หมวดเกมเมอร์ & อีสปอร์ต

- พิธีกรรมบูเตลูก่อนกด 'เปิดเกม' ให้ได้ตัว 5 ดาว
- วอร์มนิ้วและสายตาก่อนแข่ง FPS
- สร้างทีมดักแด้เพื่อนใน Minecraft

หมวดบันเทิง & คอสเพลย์

- เตรียมตัวและแต่งหน้าไปงานคอสเพลย์
- แทะท่าเต้น K-POP จากคลิป Mirror
- จัดเพลย์ลิสต์เพลงเศร้าฟังตอนฝนตก

หมวดทาสสัตว์เลี้ยง

- อบน้ำแมวโดยที่ทาสไม่โดนข่วน
- ฝึกน้องหมาให้ยอมขอมือ
- ประงอาหารเปียกสูตรพิเศษให้สัตว์เลี้ยง

ตรรกะในชีวิตประจำวัน (Idea Dashboard: Everyday Life)

หมวดเชฟวัยรุ่น

- ทำแซนวิชชีสเยิ้มด้วยไมโครเวฟ
- ผสมน้ำปั่นสูตร 'มั่วแต่อร่อย' จากของในตู้เย็น
- จัดจานมาฆ่าคัพให้ดูหรู 5 ดาว

หมวดแฟชั่น

- ลงสกินแคร์ 5 เลเยอร์ก่อนนอนเพื่อหน้าใส
- จัดกระเป๋านักเรียนไม่ให้หลังหัก
- แมทช์ชุดไปเที่ยวสยามให้ดูดีที่สุด

หมวดท่องเที่ยว

- วางแผนทริปเที่ยวสวนสนุกกับเพื่อน
- เดินทางกลับบ้านด้วยรถสาธารณะ (ระบุดาย/สถานี)
- จัดกระเป๋าไปเข้าค่ายลูกเสือ

เริ่มคิด

ย่อข้อมูล

ความคิดที่ซับซ้อน ต้องการสถาปัตยกรรมที่ชัดเจน

จัดระเบียบตรรกะ

สถาปัตยกรรมที่สมบูรณ์

เริ่มต้นสร้างสรรค์ผลงานผังงานของคุณได้ที่:
www.draw.io

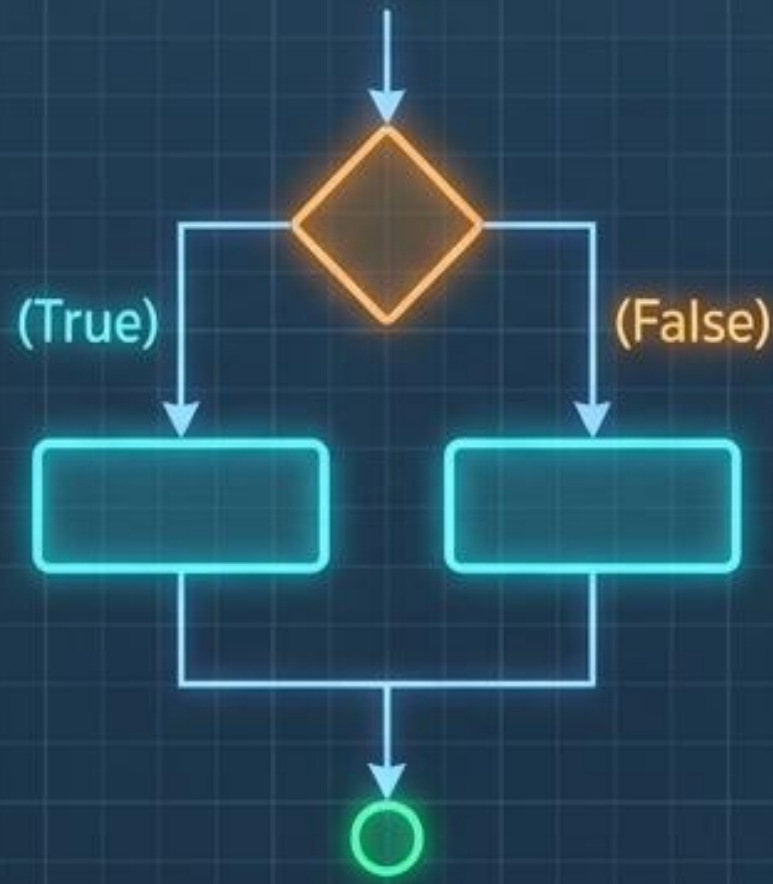
โครงสร้างตรรกะทั้ง 3 รูปแบบ (Visual Control Flows)

ลำดับ (Sequence)

โครงสร้างพื้นฐานที่สุด
ไม่มีข้ามขั้น ไม่มีย้อนกลับ
(ทำงานเรียงลำดับจากบนลงล่าง)

ทางเลือก (Selection)

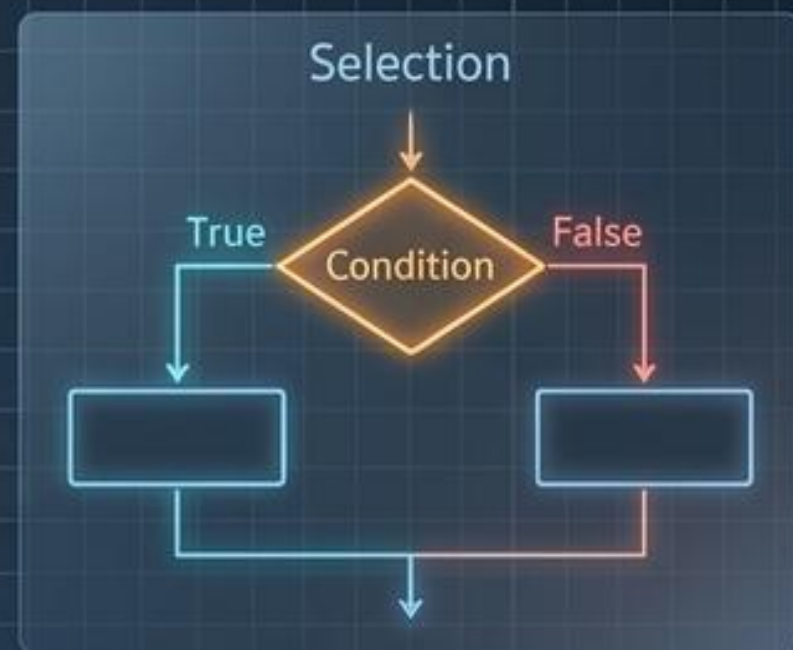
สร้างความฉลาดให้โปรแกรม
บังคับให้เลือกทำอย่างใดอย่าง
หนึ่งตามผลลัพธ์ (จริง/เท็จ)

ทำซ้ำ (Iteration)

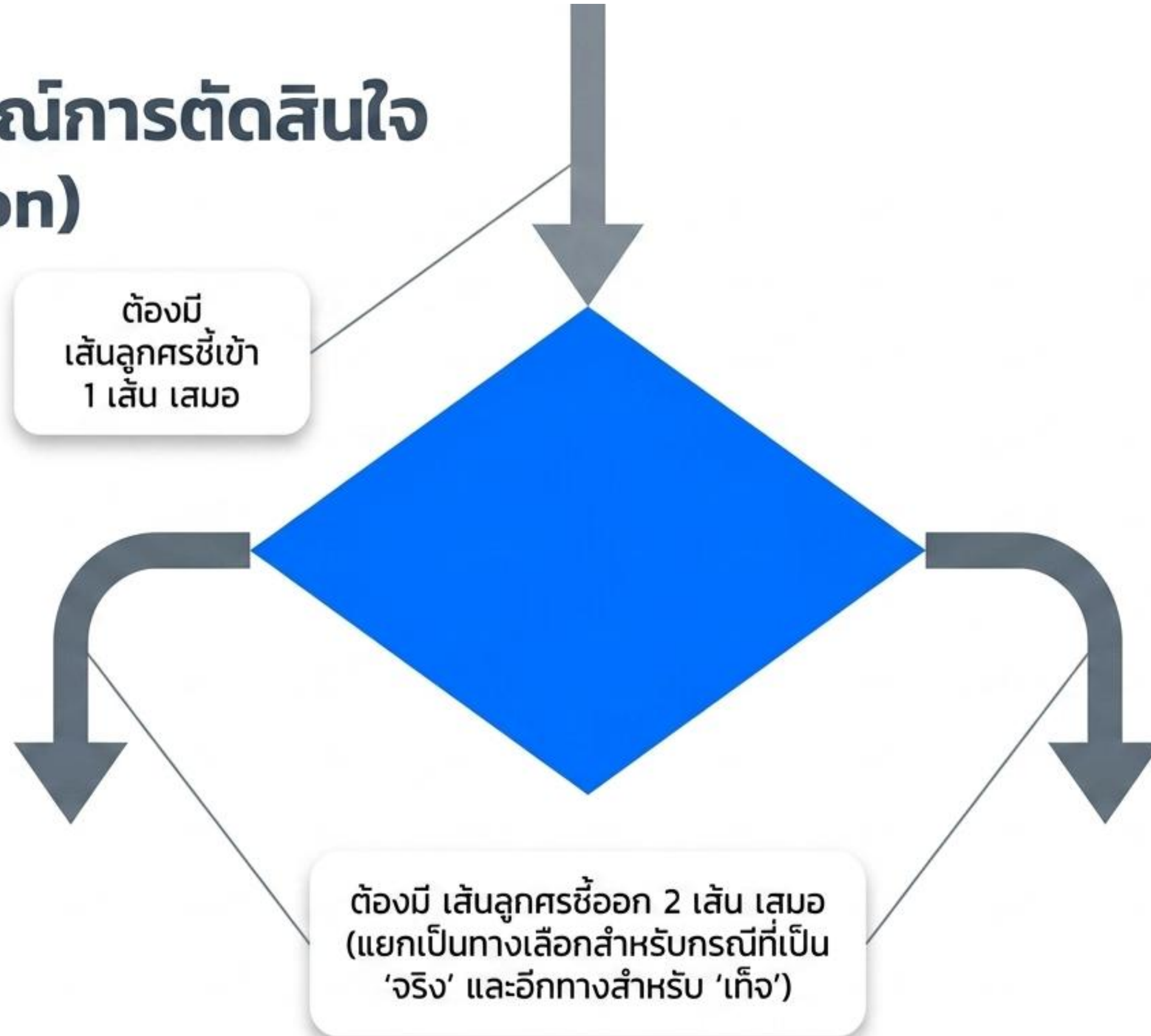
เครื่องมือลดทอนความซ้ำซ้อน
ทำงานแบบเดิมซ้ำไปเรื่อยๆ
จนกว่าเงื่อนไขจะกลายเป็น "เท็จ"

ชำแหละจุดตัดสินใจ (Anatomy of a Decision)

เงื่อนไขคือ 'สวิตช์สับราง' ที่บังคับให้ข้อมูลต้องเลือกเดินไปเพียงทางเดียวเท่านั้น

สัญลักษณ์การตัดสินใจ (Decision)

คะแนน ≥ 50
หรือไม่?

1. เงื่อนไข (Condition):
สิ่งที่เราต้องการให้โปรแกรม
ตั้งคำถามหรือตรวจสอบ

True

False

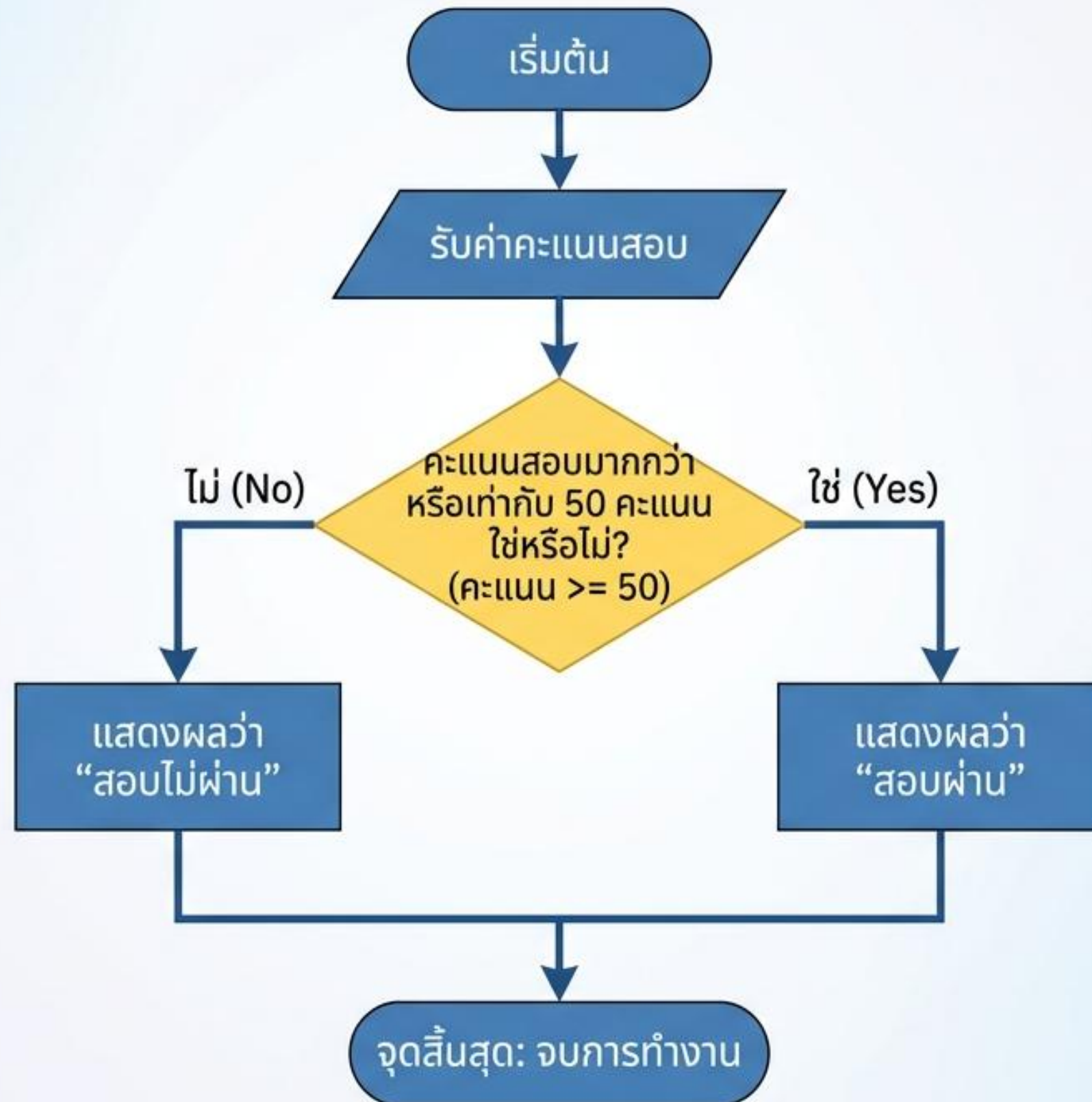
2. ทางเลือก 'จริง' (True):

ชุดคำสั่งที่จะให้โปรแกรมทำ
หากผลการตรวจสอบถูกต้อง

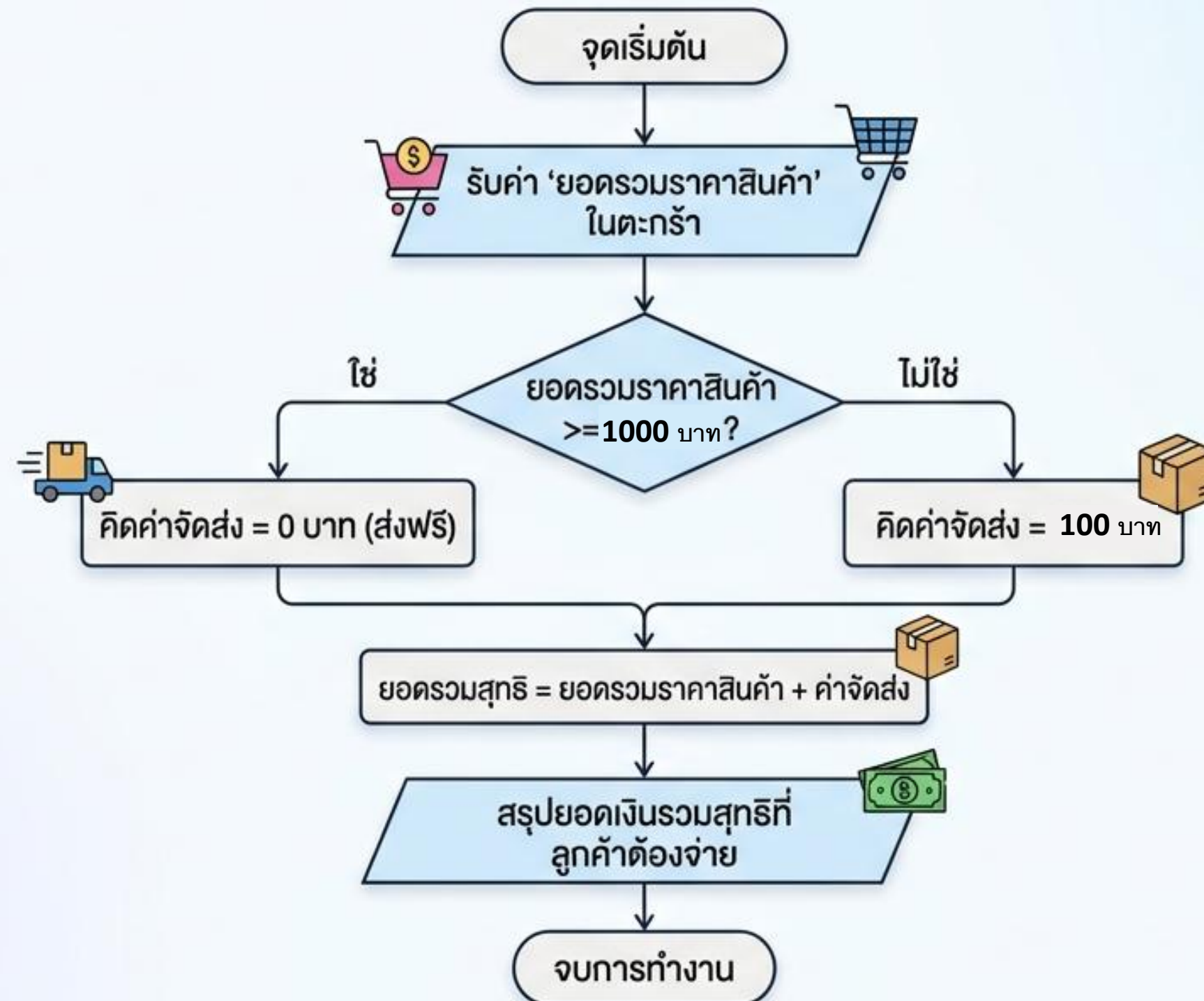
3. ทางเลือก 'เท็จ' (False):

ชุดคำสั่งที่จะให้โปรแกรมทำ
หากผลการตรวจสอบไม่ถูกต้อง

ผังงานการประเมินผลสอบ (ผ่าน / ไม่ผ่าน)

ผังงานโปรแกรมจัดส่งฟรีของร้านค้าออนไลน์ (E-commerce)

ภารกิจท้าทายความคิด!

ถึงเวลาที่นักเรียนจะได้ลองฝึกเขียนผังงานแบบเงื่อนไขด้วยตัวเองแล้ว
หยิบกระดานและปากกาขึ้นมาเตรียมพร้อมได้เลย!

| โจทย์ฝึกทำ (ภารกิจที่ 1)

01 ตรวจสอบคำนำหน้าชื่อ

สถานการณ์: ให้เขียนฟังก์ชันรับค่า 'อายุ' เพื่อแบ่งหมวดหมู่คำนำหน้าชื่อตามกฎหมายไทย

เงื่อนไข: อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป (อายุ ≥ 15)

✓ หากเป็น **จริง**: ให้แสดงคำว่า 'นาย/นางสาว'

✗ หากเป็น **เท็จ**: ให้แสดงคำว่า 'เด็กชาย/เด็กหญิง'

| โจทย์ฝึกทำ (ภารกิจที่ 2)

02 ร้อนนี้ต้องพึ่งใคร?

สถานการณ์:

สร้างระบบสมาร์ทโฮม โดยให้เขียนฟังก์ชันรับค่า
'อุณหภูมิห้อง' (องศาเซลเซียส)

เงื่อนไข: อุณหภูมิ มากกว่า 30 องศา
(อุณหภูมิ > 30)

✓ หากเป็น **จริง**: ให้สั่ง 'เปิดเครื่องปรับอากาศ'

✗ หากเป็น **เท็จ**: ให้สั่ง 'เปิดพัดลม'

| โจทย์ฝึกทำ (ภารกิจที่ 3)

03 โปรโมชั่นส่งฟรี!

สถานการณ์: ร้านค้าออนไลน์มีโปรโมชั่นพิเศษ
ให้เขียนฟังก์ชันรับค่า 'ราคาสินค้ารวม'
เพื่อคำนวณค่าส่ง

เงื่อนไข: ชื้อสินค้าตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป
(ราคารวม ≥ 500)

 หากเป็น จริง: ให้แสดงข้อความ 'จัดส่งฟรี'

 หากเป็น เท็จ: ให้แสดงข้อความ 'ค่าจัดส่ง 50 บาท'

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้

ผังงานแบบทางเลือก

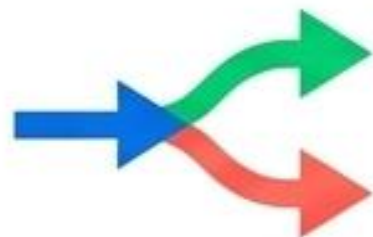
ใช้เมื่อโปรแกรมต้องมีการตัดสินใจเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามสถานการณ์ที่กำหนด

สัญลักษณ์ที่ใช้

ใช้สัญลักษณ์ 'สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน' สำหรับจุดที่มีการตรวจสอบเงื่อนไข

ทิศทางของข้อมูล

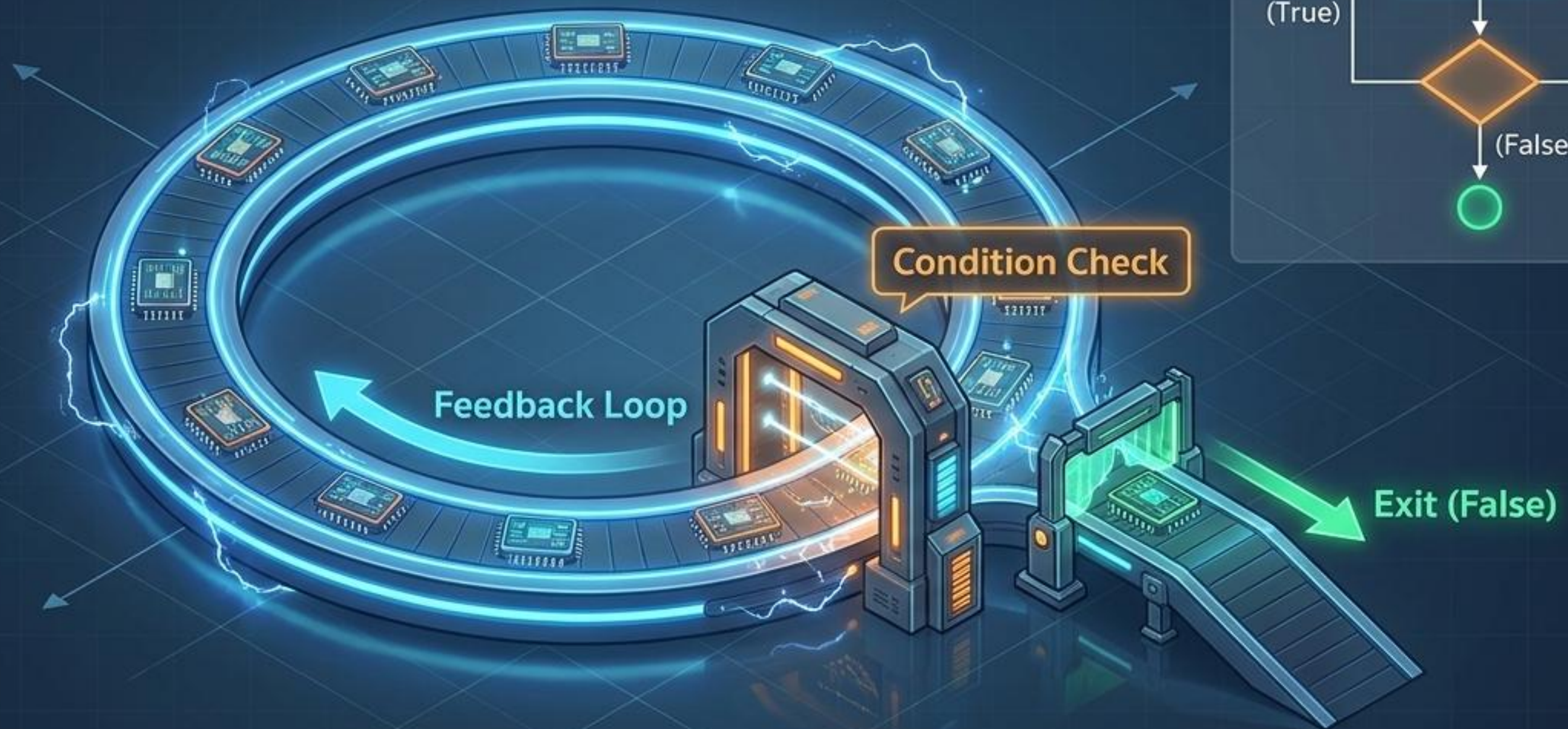

การตรวจสอบจะได้ทางแยกผลลัพธ์ออกมาเป็น 2 ทางเสมอ คือ '**จริง**' (True) และ '**เท็จ**' (False)

ความสำคัญ

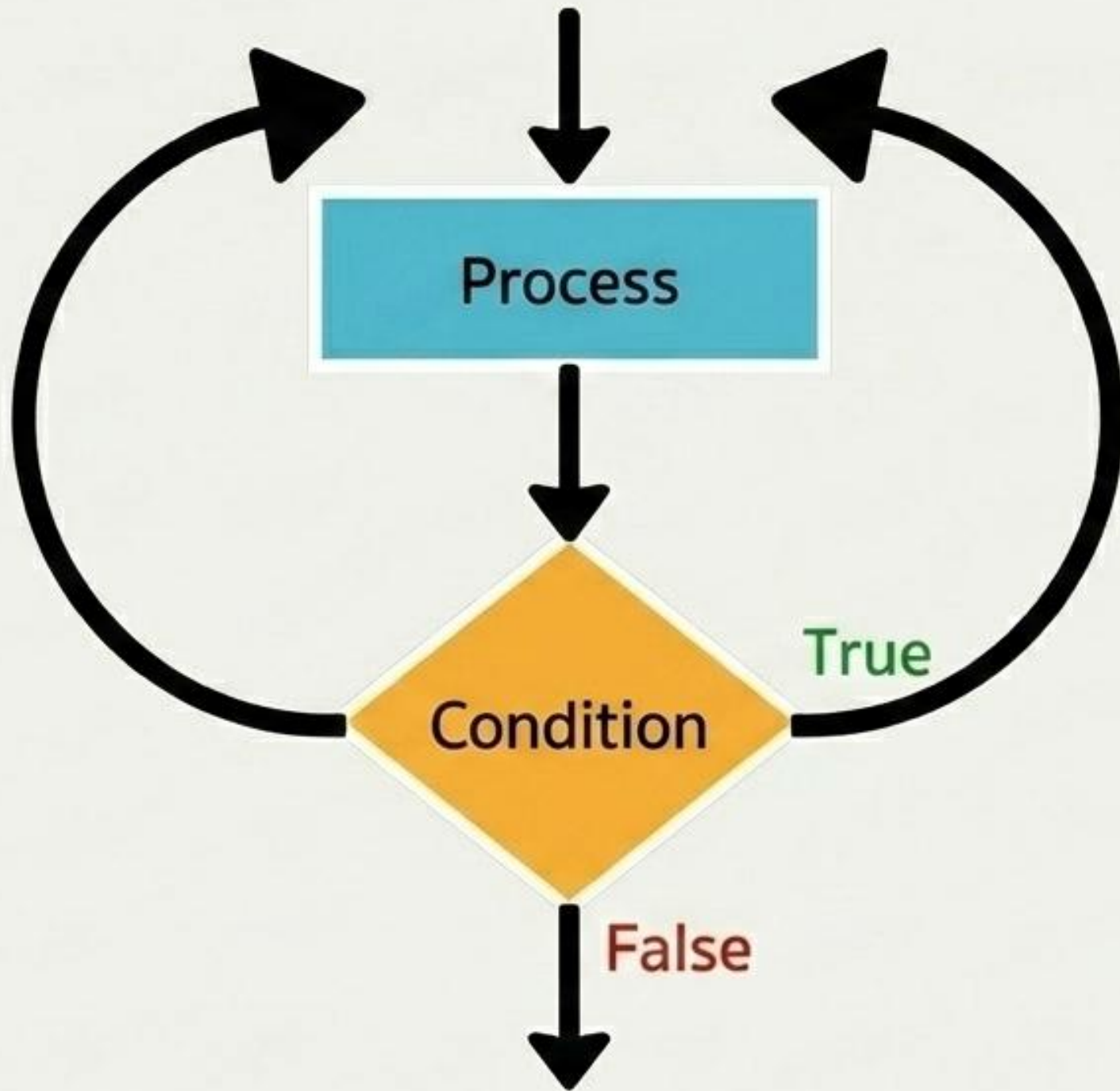
การตั้งเงื่อนไขที่ชัดเจน จะช่วยให้โปรแกรมทำงานและแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

วัฏจักรการทำซ้ำ (The Iteration Loop)

‘Feedback Loop’ ดึงข้อมูลกลับขึ้นไปประมวลผลใหม่จนกว่าเงื่อนไขจะถูกทำลาย (เป็นเท็จ)

โครงสร้างที่ 3: แบบทำซ้ำ (Iteration / Loop)

- เครื่องมือลดทอนความซ้ำซ้อนของการเขียนโค้ด
- ทำงานแบบเดียวกันซ้ำไปเรื่อยๆ ในขณะที่เงื่อนไขยังคงเป็น จริง

วงจรนี้จะถูกทำลายและทำงานอื่นต่อไป
ก็ต่อเมื่อเงื่อนไขกลายเป็น เท็จ